

הקשר שבין מאפייני והתנהגויות הבריאות של הפרט ושימוש בשירותי בריאות

רבקה הס שריג, מחוז י-ם והשפלה, מכבי שירותי בריאות

רקע

מערכות בריאות שונות עשויות להשפיע על התנהגויות בריאות ועל דפוסי השימוש בשירותי בריאות, אך הקשרים בין מאפיינים אישיים, התנהגויות בריאות ושימוש בשירותים אינם מובנים במלואם.

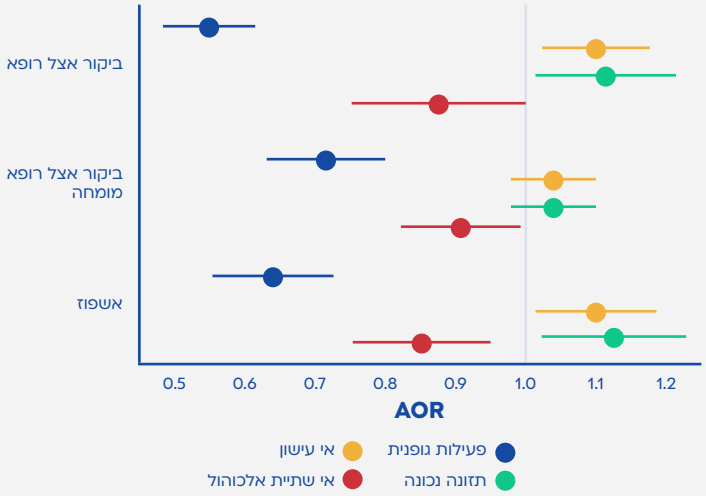
מטרות

1. לבחון את הקשרים שבין המאפיינים האישיים והמאפשרים והשפעתם על התנהגויות בריאות.
2. לבחון כיצד התנהגויות בריאות, מאפיינים אישיים ומאפיינים מאפשרים יחדיו משפיעים על שימוש בשירותי בריאות.
3. לבצע ההשוואה בין שתי מערכות בריאות בעלות מאפיינים שונים.

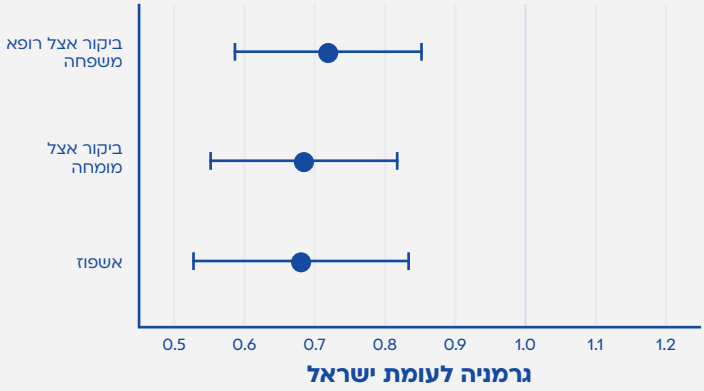
שיטות

הנתונים התבססו על שאלון (Wave 8 2019–2020), שהוא אחד מתוך שאלוני ה-SHARE. לשאלון השיבו כ-86,000 בני +50 מ-28 מדינות.

תרשים 1: תוצאות רגרסיה לוגיסטית מרובת משתנים לניבוי שימוש בשירותי בריאות על סמך התנהגויות בריאות

תרשים 2: הבדל בין מדינות בשימוש בשירותי הבריאות

תוצאות

1. נמצאו הבדלים מובהקים בהתנהגויות בריאות בין ישראל לגרמניה. גרמנים דיווחו על רמות גבוהות יותר של פעילות גופנית ושיעורי עישון נמוכים יותר. לעומתם, ישראלים דיווחו על צריכת אלכוהול נמוכה יותר באופן מובהק.
2. נמצא קשר מובהק בין מצב סוציו-אקונומי גבוה להתנהגויות בריאות חיוביות יותר – פעילות גופנית, תזונה בריאה והימנעות מעישון.
3. בניתוח מגדרי, נשים דיווחו על הקפדה גבוהה יותר בתזונה ועל שיעורי עישון נמוכים יותר. לא נמצאו הבדלים בין המינים ברמות הפעילות הגופנית.
4. למצב משפחתי הייתה השפעה מובהקת על התנהגות בריאות: נשואים ביצעו פעילות גופנית ברמה גבוהה יותר ודיווחו על תזונה בריאה יותר. נשואים גם נטו יותר לפנות לרופאים מומחים והיו בסיכון מופחת לאשפוז.
5. נמצאו הבדלים בולטים בהשוואה לפי לאום בקרב משיבים מישראל: יהודים דיווחו על פעילות גופנית רבה יותר ועל שיעורי עישון נמוכים יותר בהשוואה לערבים ולרוסים. בנוסף, רמת השכלה גבוהה נמצאה קשורה לפעילות גופנית ותזונה בריאה יותר.

מסקנות

ממצאי המחקר הנוכחי מצביעים על כך שהתנהגויות בריאות מושפעות ממגוון משתנים סוציו-דמוגרפיים, תרבותיים ובריאותיים. הבנת גורמים אלו עשויה לסייע בפיתוח התערבויות מותאמות אוכלוסייה, בצמצום פערי בריאות ובשיפור איכות הטיפול.